

PROVINCIE
LIMBURG

1053-2

STARTNOTITIE

voor het

MILIEUEFFECTRAPPORT

Glastuinbouwlocaties Noord- en Midden-Limburg

PROJECT PROVINCIAAL OMGEVINGSPLAN LIMBURG

startnotitie voor het milieueffectrapport

Glastuinbouwlocaties Noord- en Midden-Limburg

Inhoudsopgave

1. Inleiding
 - 1.1 Aanleiding en functie van een Milieueffectrapport
 - 1.2 Waarom een Milieueffectrapport?
 - 1.3 Procedurele aspecten en planning
 - 1.4 Reikwijdte van het milieueffectrapport
 - 1.5 Leeswijzer
2. Probleembeschrijving en doelen
 - 2.1 Aanleiding
 - 2.3 Probleembeschrijving
 - 2.4 Doelen
 - 2.5 Aanpak
3. Begrenzing
 - 3.1 Inleiding
 - 3.2 Plangebied
 - 3.3 Studiegebied
4. Genomen en te nemen besluiten
 - 4.1 Inleiding
 - 4.2 Genomen besluiten
 - 4.3 Te nemen besluiten
5. De voorgenomen activiteit en Alternatieven
 - 5.1 Inleiding
 - 5.2 De Alternatieven
 - 5.3 Inrichtingsvarianten
 - 5.4 Meest milieuvriendelijk alternatief
6. Beschrijving van effecten en vergelijking van alternatieven
 - 6.1 Inleiding
 - 6.2 Ruimtelijke Ordening
 - 6.3 Landschap, archeologie en cultuurhistorie
 - 6.4 Flora, fauna en ecologie
 - 6.5 Bodem, grond en oppervlaktewater
 - 6.6 Verkeer en vervoer
 - 6.7 Lucht, geluid, licht
 - 6.8 Energie
 - 6.9 Woon- en leefmilieu

Bijlagen: Voorbeeld-kaarten

1.1 Inleiding

1.1 Aanleiding en functie van een Milieueffectrapport

Het is het voornemen van de betrokkenen in de regio en de provincies Limburg en Noord-Brabant om de glastuinbouw in Zuidoost Nederland, conform het structuurschema Groene Ruimte (SGR), een groei te laten doormaken die twee maal zo hoog is als de gemiddelde groei. Dit is mogelijk omdat Zuidoostnederland uitstekend voldoet aan de randvoorwaarden voor een dergelijke groei; de beschikbaarheid van ruimte, een goed functionerend centrumgebied voor de glastuinbouw, goede gebiedskwaliteiten, deskundigheid en logistieke voordelen. Om die reden is Venlo en omgeving in het SGR aangeduid als glastuinbouwgebied van internationale betekenis.

Uiteraard zullen ondernemers zelf beslissen waar hun bedrijf de meest gunstige ontwikkelingsmogelijkheden heeft, maar de provincie zal actief meehelpen om de voorwaarden voor uitbreiding, hervestiging en 'overloop' vanuit andere te volle gebieden in Nederland te optimaliseren.

Een optimalisatie is gelegen in het afwegen van locaties voor projectmatige vestiging glastuinbouw en deze planologisch vast te leggen in zogeheten "centrumgebieden glastuinbouw".

In deze startnotitie wordt aangegeven hoe in het MER gezocht zal gaan worden naar de meest wenselijke locaties voor projectvestiging glastuinbouw.

1.2 Waarom een Milieueffectrapport?

In het Besluit Milieueffectrapportage 1994, zoals gewijzigd bij Besluit van 7 mei 1999, is in onderdeel C, categorie 11.3 vermeld dat voor de aanleg van een glastuinbouwgebied met een oppervlak van 100ha of meer het doorlopen van een milieueffectrapportageprocedure verplicht is. Deze verplichting is gekoppeld aan de vaststelling van een ruimtelijke plan dat als eerste in de mogelijke aanleg voorziet.

Bij glastuinbouwlocaties met een grootte tussen de 50 en 100ha dient beoordeeld te worden of het doorlopen van een m.e.r. wenselijk is (Besluit m.e.r., onderdeel D, categorie 11.4).

Bij de drempelwaarden voor de m.e.r.- (beoordelings-)plicht gaat het om bruto oppervlakte. Hieronder valt ook de bijbehorende bebouwing en infrastructuur die immers niet los gezien kan worden van het project zelf.

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben besloten een m.e.r.-procedure te starten omdat bij projectmatige vestiging glastuinbouw uitgegaan wordt van 250-500 ha en het daarom waarschijnlijk is dat specifieke locaties de drempel van 100ha zullen overschrijden. Indien gaandeweg de procedure mocht blijken dat er geen nieuwe locaties worden geïnitieerd die groter zijn dan 100 ha zal de m.e.r.-procedure stopgezet worden. Indien er nieuwe locaties aangewezen worden met een omvang tussen de 50 en 100 ha zal het College van Gedeputeerde Staten bezien of doorzetten van de m.e.r.-procedure wenselijk/noodzakelijk is.

De m.e.r.-procedure zal gekoppeld worden aan het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL).

1.3 Procedurele aspecten

De procedure van de milieueffectrapportage kan ingedeeld worden in enkele stappen, te weten: Startnotitie, Richtlijnen, Milieueffectrapport en Besluit.

De startnotitie geeft in hoofdlijnen informatie over de aanleiding en het doel van de m.e.r.-procedure en het te nemen besluit; anders gezegd, inzicht geven over het "hoe", "wat", "wanneer" en "waarom" van het voornemen. Op deze wijze dient de lezer voldoende informatie te krijgen over het initiatief en de onderwerpen die globaal gezien in het MER aan de orde zullen komen.

Het doel van de startnotitie is derhalve:

- de m.e.r.-procedure formeel te starten door bekendmaking van de startnotitie;
- de betrokken personen en instanties (zoals belanghebbenden, wettelijke adviseurs en de Commissie voor de Milieueffectrapportage) te informeren;
- de probleemstelling en het doel van de activiteit aan te geven;
- een overzicht op hoofdlijnen te geven van wat er in het op te stellen Milieueffectrapport (MER) zal worden beschreven.

Deze startnotitie is op 7 september 1999 door het College van Gedeputeerde Staten van Provincie Limburg vastgesteld. De inspraakperiode op deze startnotitie loopt van 14 september 1999 tot en met 12 oktober 1999. De inspraak op de startnotitie kan slechts betrekking hebben op suggesties en aanbevelingen welke van belang zijn voor de beschrijving van de milieugevolgen van de projectmatige vestiging glastuinbouw en de aannamen die hiervoor gehanteerd worden. Adviezen van wettelijke adviseurs en reacties van overige belangstellenden en belanghebbenden vormen de basis voor de op te stellen Richtlijnen voor het milieueffectrapport. De Richtlijnen worden door Gedeputeerde Staten vastgesteld. In de Richtlijnen wordt aangegeven welke onderwerpen en aspecten in het MER dienen te worden uitgewerkt.

Het doel van het MER is om milieueffecten een rol te laten spelen bij de vergelijking van mogelijke alternatieven. Het MER zal worden gekoppeld aan het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) dat in het eerste kwartaal van 2000 in ontwerp zal worden vastgesteld. De in het POL gemaakte keuzen worden in het MER nader onderbouwd. Het POL wordt voorbereid door gedeputeerde Staten en vastgesteld door Provinciale Staten.

Het Ontwerp POL en het MER worden gedurende vier weken ter inzage gelegd en aan de wettelijke adviseurs toegezonden. Gedurende deze periode kan eenieder bedenkingen c.q. zienswijzen inbrengen. De Commissie voor de Milieueffectrapportage toetst het MER aan de Richtlijnen en brengt hierover, rekening houdende met de inspraak en adviezen een zogenaamd "toetsingsadvies" uit. Na deze stap is het MER-spoor nagenoeg voltooid. Wel zal bij de verdere besluitvorming over glastuinbouw in het POL voor wat betreft de milieuaspecten het MER de basis vormen.

Initiatiefnemer en bevoegd gezag:

Bij deze m.e.r.-procedure zijn initiatiefnemer en het bevoegd gezag één en dezelfde instantie, namelijk het College van Gedeputeerde Staten van Provincie Limburg.

Inspraakreacties ten behoeve van het opstellen van de richtlijnen voor het MER dienen gericht te worden aan:

Gedeputeerde Staten van Limburg
 Hoofdgroep Milieu en Water
 Afdeling Coördinatie en Ondersteuning
 Contactpersoon: dhr. ir. R.G.E. Ubachs
 Postbus 5700, 6202 MA Maastricht

1.4 Diepgang en reikwijdte van het milieueffectrapport

De diepgang en reikwijdte van het MER volgen uit de volgende uitgangspunten:

- de diepgang en reikwijdte van het besluit bepaald de diepgang en reikwijdte van het milieueffectrapport;
- alleen milieugevolgen die onderscheidend zijn worden gedetailleerd beschreven.

In het MER zal uitgegaan worden van de reeds bestaande ruimtelijke reserveringen en gebiedsspecifieke kenmerken. De waarden die verschillende gebieden hebben worden als uitgangspunt genomen om een afweging te kunnen maken voor de ruimtelijke inpassing van nieuwe (projectmatige) vestiging glastuinbouw. Tevens zal in het MER aandacht besteed worden aan de mogelijkheden die de verschillende locaties bieden om op een milieuhygiënisch verantwoorde manier glastuinbouw vorm te geven.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk twee wordt ingegaan op de belangrijkste aanleidingen voor het bezien en laten onderzoeken van potentiële nieuwe locaties voor de aanleg van glastuinbouwgebieden. Uit de probleemstelling worden doelen van het plan en van het MER herleid. Tevens wordt de gekozen aanpak beknopt uitgelegd.

In hoofdstuk drie wordt beschreven wat wordt verstaan onder het plangebied en het studiegebied; van het plangebied worden globaal de grenzen beschreven.

In het vierde hoofdstuk worden reeds genomen besluiten t.a.v. de glastuinbouw beknopt weergegeven alsmede de besluiten die nog genomen moeten worden.

De mogelijke alternatieven (en de wens hiertoe) zal nog moeten blijken uit een lopend marktonderzoek. Het marktonderzoek zal eind 1999 afgerond worden. Op basis van het vigerende beleid kan echter reeds bezien worden welke mogelijkheden reeds bestaande of geplande locaties bieden. In hoofdstuk vijf worden de alternatieven vooruitlopend op de bevindingen uit de marktverkenning reeds beknopt weergegeven.

In hoofdstuk zes worden de mogelijke milieueffecten die in het MER aan de orde zullen komen beschreven. Daarbij is aangegeven welke indicatoren gebruikt zullen worden voor de weging van effecten.

2. Probleembeschrijving en doelen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de achtergronden die van belang zijn voor de uitbreiding van *centrumgebieden glastuinbouw t.b.v. projectmatige vestiging*.

Aandacht wordt besteed aan: de aanleiding tot het zoeken van nieuwe centrumgebieden *glastuinbouw t.b.v. projectmatige vestiging*; de mogelijke locaties voor projectvestiging en de marktverkenning t.a.v. glastuinbouw.

2.1 Aanleiding

Sinds een aantal jaren voert de provincie een actief en voorwaardenscheppend beleid om de ontwikkeling van de glastuinbouw in Noord- en Midden Limburg te stimuleren. Dit beleid is verwoord in ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden in het Streekplan Noord- en Midden Limburg en in het economisch beleidskader waarin de glastuinbouw is aangewezen als speerpunt van beleid.

De uitvoering van het beleid wordt vormgegeven in nauwe samenwerking met het Bestuurlijk Overleg Glastuinbouw waarin naast de betrokken gemeenten onder meer de *landbouworganisaties, de Veiling ZON, het bedrijfsleven en het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij* zijn vertegenwoordigd.

Het Bestuurlijk Overleg Glastuinbouw (BOG) heeft in 1997, als uitwerking van het planonderdeel glastuinbouw van het streekplan, het strategisch document *glastuinbouw Zuidoost-nederland: 'ruimte voor glastuinbouw'* uitgebracht. Tijdens de bespreking met vertegenwoordigers uit de regio is geconstateerd dat de vraag naar geschikte locaties én vestiging van (grootschalige) bedrijven toeneemt. Ondernemers ondervinden echter toenemende problemen bij het vinden van geschikte locaties.

Binnen de glastuinbouw zijn bovendien diverse actuele ontwikkelingen gaande op het gebied van bedrijfsstructuur, duurzaamheid, collectieve voorzieningen en de afzet. Hierbij dient gedacht te worden aan:

- *nieuwe en andere eisen aan de organisatie en infrastructuur van de verwerking, afzet en distributie* (verkorting keten, juist in time delivery, positie veiling en handelshuizen, oprichting telersverenigingen & toenemende kwaliteitseisen);
- *kostenbeheersing* volgend uit hoge milieu- en productie-eisen (milieuconvenant glastuinbouw, meerjarenplan gewasbescherming, meerjarenafpraak energie); of bv door stijgende arbeidskosten;
- *grootschalige functiewijzigingen* die zowel nationaal als regionaal noodzakelijk tot herstructurering en bedrijfverplaatsingen;
- *een groeiende ruimtevraag voor vestiging van, met name, grootschalige bedrijven (>5 a 20 ha per bedrijf).*

Onderzocht moet worden in hoeverre dit aanleiding geeft tot bijstelling van het provinciaal beleid.

2.3 Probleembeschrijving

Probleemstelling

Het BOG en de glastuinbouwgemeenten constateren dat, ondanks de gunstige voorwaarden zoals deze door het streekplan en de bestemmingsplannen worden geboden, in de markt momenteel een zeer grote en toenemende vraag is naar vestigingsmogelijkheden. Deze vraag betreft zowel vestiging in als buiten projectvestigingen én is afkomstig van ondernemers van binnen als buiten

de regio. Hierdoor treden moeilijkheden op bij het vinden van geschikte vestigingslocaties, de feitelijke vestiging, het aanbod van vestigingsmogelijkheden en de omvang van de ontwikkelingen zijnde, vestigingslocaties voor vooral de grootschalige glastuinbouwbedrijven.

Tevens wordt t.a.v. projectvestigingslocaties vastgesteld dat, zowel t.a.v. de locatie als de noodzakelijke randvoorwaarden voor een optimale duurzame ontwikkeling de onderbouwing ontbreekt waarop een toekomstperspectief en een integrale afweging van functies gebaseerd kan worden.

Een verkenning van de ontwikkelingen van de glastuinbouw is vereist alvorens een onderbouwde bijstelling van het vigerende regionaal en economisch beleid kan plaatsvinden. Om tot een onderbouwde verkenning van de glastuinbouw te kunnen komen, zijn gegevens nodig over de kwantitatieve regionale ruimtebehoefte in Limburg. Tevens is inzicht gewenst in de locatiefactoren op gebieds- en bedrijfsniveau. Daarbij zijn van belang: elementen van bedrijfsorganisatorische en economische aard (omvang bedrijf, bouwkaavel, economische betekenis), planologische vraagstukken (waar en hoeveel, verweving van functies) alsmede maatschappelijke randvoorwaarden (o.a. milieu, regionale gebondenheid, ruimte voor overloop). Ook de veranderingen in de concurrentiepositie leiden tot gewijzigde afzet- en marktmogelijkheden. Momenteel is er nog geen actuele analyse van de ontwikkelingen van de Limburgse glastuinbouw beschikbaar waarop de betrokken bestuurders (provinciaal, regionaal, lokaal) economisch en ruimtelijk beleid kunnen baseren.

Om inzicht te verkrijgen in de marktontwikkelingen is het Landbouweconomisch Instituut in opdracht van het College van Gedeputeerde Staten van Limburg gestart met een marktverkenning. Deze marktverkenning is gelijktijdig gestart met het opstellen van deze Startnotitie. De uitkomsten van de marktverkenning vormen hierdoor input (bv omschrijving nut en noodzaak) voor het MER.

In de marktverkenning worden de volgende zaken uitgewerkt:

1. Een beschrijving en analyse van de ontwikkelingen van de glastuinbouw in Limburg vanaf 1978 tot 1990 en vanaf 1990 tot 1998;
2. Een overzicht van huidige en toekomstige randvoorwaarden, die de glastuinbouwbedrijven stellen aan locaties;
3. Een overzicht van eisen, die de maatschappij stelt aan de glastuinbouw (milieu- en energiebeleid, landschappelijke aankleding etc.);
4. Een overzicht van randvoorwaarden, die vanuit agribusiness worden gesteld aan de glastuinbouwbedrijven (bereikbaarheid, omvang van het bedrijf, eisen aan producten in de zin van sortering en verpakking);
5. Een schatting van de toekomstige structuur van de toeleverende en afnemende bedrijven, mede door afsplitsing van activiteiten van de primaire bedrijven;
6. De voorkeuren van bedrijven t.a.v. locaties voor uitbreiding of vestiging (individuele of gezamenlijke vestigingsmogelijkheden);
7. Een analyse en prognose van de ontwikkelingen van relevante kentallen voor de glastuinbouwbedrijven.

Na uitvoering van het voornoemde onderzoek bestaat inzicht in de aard van de ontwikkelingen en de toekomstige ruimtebehoefte (zowel autonoom als taakstellend) van de glastuinbouw. Daarbij zal ook duidelijk zijn hoe de behoefte aan ruimte verdeeld is over enerzijds uitbreiding van bestaande bedrijven en anderzijds vestiging van nieuwe of te verplaatsen bedrijven. Ook zal dan meer duidelijkheid bestaan over de voorkeuren ten aanzien van vestiging op individuele of projectvestigingslocaties en de noodzakelijke randvoorwaarden voor een duurzame economische, milieuhygiënische en marktontwikkeling. Op basis van deze informatie kan aangegeven worden of het vigerende beleid bijstelling behoeft en welke opties daarbij mogelijk zijn. Vooral interessant is het antwoord op de vraag of er nieuwe grootschalige locaties aangewezen dienen te worden.

Stand van zaken centrumgebieden uit het vigerende Streekplan

In het streekplan Noord- en Midden Limburg zijn centrumgebieden als zoekgebied voor glastuinbouw aangewezen. De locaties: Reindonk (Horst); Meterikse Veld (Horst); Panningen; Beringe; Meelderbroek (Belfeld); Siberië (Maasbree); Californië (Grubbenvorst) worden daarbij als kansrijke locaties voor de ontwikkeling van projectvestigingen gezien.

Bij de totstandkoming van het Streekplan Noord- en midden Limburg zijn de centrumgebieden gebaseerd op het toekomstperspectief voor de glastuinbouw in het betreffende gebied en op een afweging van functie en belangen op strategisch niveau.

Door het BOG is geïnventariseerd welke gemeenten projectvestigingen stimuleren en/of plannen in voorbereiding en/of uitvoering hebben. Hieruit is het volgende gebleken:

- Reindonk (Horst): is uitverkocht;
- Meterikse Veld (Horst): geen initiatieven;
- Panningen (geen initiatieven);
- Beringe: geen initiatieven;
- Meelderbroek (Belfeld): *geen voornemens voor projectvestigingen*;
- Siberië (Maasbree): de eerste tientallen hectaren zijn uitverkocht, een uitbreiding is wel voorzien (als alternatief opgenomen);
- Californië (Grubbenvorst): nieuwe initiatieven, planologische uitwerking gewenst;
- Maasbreeseweg (Helden): nieuw initiatief in afwijking van Streekplan Noord- en Midden Limburg.

Aangezien de meeste gebieden reeds behoren tot de centrumgebieden zal in het MER nader gezien worden welke mogelijkheden ze nog bieden. Verwacht mag worden dat eventuele nieuwe gebieden in de buurt van of aansluitend op bestaande gebieden gezocht zullen worden.

2.4 Doelen

Doel van het opnemen van glastuinbouw in het POL

Door het Bestuurlijk Overleg Glastuinbouw wordt gesteld dat projectvestigingen vanuit optiek van energiegebruik, landschap, milieubelasting, ruimtegebruik en schaalvoordelen de toekomst hebben. Daarbij wordt een duidelijke sturende rol van de provincie gevraagd. Derhalve is een meer concretere aanduiding (met bindende werking) van vestigingslocaties in het ontwerp-POL gewenst. Het doel van het POL is derhalve het aangeven van locatie(s) voor de vestiging van grootschalige glastuinbouwbedrijven in Limburg. Tevens zullen in het POL eventuele wijzigingen of bijstellingen van het vigerende streekplan aan de orde zijn.

Doel van het MER

Het doel van het MER is om bij de integrale afweging van de meest geschikte vestigingslocaties (voor projectmatige) vestiging glastuinbouwbedrijven binnen het POL, het milieubelang een duidelijke plaats te geven. In het MER worden hiertoe naast de drie locaties (Siberië, Californië en Maasbreeseweg, als uitwerking van het Basisakkoord van Provincie Limburg) aan aantal andere locaties beoordeeld ten aanzien van hun milieueffecten. Om een vergelijking mogelijk te maken wordt tevens gewerkt met een tweetal inrichtingsvarianten. Onder inrichtingsvarianten wordt verstaan de variatie in termen van zuinig en duurzaam omgaan met ruimte, energie, water, afval,

bodembelasting en het compenseren ten behoeve van natuur en landschap. Hierbij wordt uitgegaan van de mate waarin collectieve voorzieningen kunnen worden gerealiseerd (zie ook 5.3). De detaillering van specifieke locaties is afhankelijk van de mogelijkheden die zij biedt om invulling te geven aan de genoemde duurzaamheidsaspecten.

2.5 Aanpak

Om aan te geven hoe invulling zal worden gegeven aan de gestelde doelen wordt de voorgestelde aanpak hieronder beschreven:

Stap 1. Marktverkenning

Op basis van bevindingen uit de marktverkenning zal bezien worden of het vigerende beleid zoals weergegeven in het Streekplan Noord- en midden Limburg aanpassing behoeft. De Marktverkenning vormt hiermee de basis en input voor het MER en het Ontwerp POL ten aanzien van de nut en noodzaak voor het aanpassen van het beleid en planologische uitwerking van locaties voor glastuinbouw.

Stap 2. Selectie potentiële, reële locatiealternatieven

De reeds aangegeven gebieden voor projectvestiging worden beschreven alsmede de stand van zaken en de mogelijkheden die zij nog bieden. Zoals eerder gesteld zullen hiervan zeker drie locaties (Siberië, Californië Maasbreeseweg) nader bezien dienen te worden. Daarnaast worden aanvullend hierop nieuwe potentiële locatiegebieden voor projectvestiging glastuinbouw bezien. De aanvullende locaties worden geselecteerd op basis van een omgevingsverkenning waarin mogelijkheden en beperkingen van potentiële locaties worden beschreven. Op basis van bevindingen uit de marktverkenning en door het bepalen van relevante aspecten worden de mogelijke locaties beoordeeld en voor verdere uitwerking in het MER geselecteerd.

Stap 3. Ontwikkelen en selectie van inrichtingsvarianten

Uit stap 2 volgen de meest veelbelovende locatiealternatieven. Deze locaties worden op inrichtingsniveau nader uitgewerkt met name met betrekking tot de milieueffecten. Inrichtingsmogelijkheden worden dan als varianten binnen de geselecteerde alternatieven beschreven. De combinatie tussen alternatiefbeschrijving en inrichtingsvarianten vormt in het MER de basis voor de uiteindelijke weging van de alternatieven.

Stap 4. Beschrijving Meest Milieuvriendelijke alternatief

Het Meest Milieuvriendelijke Alternatief volgt uit een vergelijking van locatiealternatieven waarbij de inrichtingsvariabelen en effecten worden meegewogen.

3. Begrenzing

3.1 Inleiding

De begrenzing van het gebied waarbinnen in het MER alternatieven zullen worden gezien is tweeledig. Enerzijds is er sprake van het plangebied; dit is het gebied waarbinnen projectvestigingslocaties gerealiseerd zouden kunnen worden.

Dit is dus het gehele gebied waarbinnen de in hst.5 beschreven alternatieven zijn geprojecteerd. Daarnaast is er sprake van een studiegebied. Binnen het studiegebied zijn effecten van de alternatieven waarneembaar.

3.2 Plangebied

Het plangebied omvat de gebieden waar de projectvestigingslocaties geprojecteerd zijn of zouden kunnen worden. Mede op basis van de Structuurschema Groene Ruimte wordt gezocht in de omgeving van Venlo.

Aangezien tevens aansluiting gezocht wordt bij reeds bestaande centrumgebieden voor projectvestiging omvat het plangebied de reeds in het streekplan Noord- en midden Limburg aangegeven centrum gebieden voor glastuinbouw (Zie ook kaart bijlage "Plangebied")

3.3 Studiegebied

Het studiegebied omvat in ieder geval minstens het plangebied. Per (milieu-)effect zal een studiegebied worden vastgesteld. Een eenduidig studiegebied is nauwelijks te omschrijven omdat het studiegebied sterk afhankelijk is van de mate van uitstraling van de verschillende (milieu)effecten.

4. Genomen en te nemen besluiten

4.1 Inleiding

De besluitvorming over de ontwikkeling van een glastuinbouwgebied staat niet op zichzelf. Enerzijds vormt het al eerder vastgesteld beleid van Rijk, provincie en regio het kader voor besluitvorming. Anderzijds zal de vaststelling van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg, waarin locaties voor glastuinbouwgebieden worden vastgelegd, nog worden gevolgd door tal van andere besluiten om de daadwerkelijke vestiging mogelijk te maken.

Dit hoofdstuk geeft een beknopt overzicht van de meest relevante overheidsbesluiten die de locatiekeuze van glastuinbouw beïnvloeden. Een uitputtende weergave van overheidsbesluiten zal in het MER worden opgenomen. In paragraaf 4.3 wordt een overzicht gegeven van besluiten die nog moeten worden genomen om de glastuinbouwlocatie(s) te kunnen realiseren.

4.2 Genomen besluiten

In het MER zullen relevante reeds genomen besluiten nader beschreven worden. Beleidsdocumenten die voor de realisering van grootschalige glastuinbouwlocaties relevant zijn, zijn weergegeven in onderstaande tabel. Uit deze beleidsdocumenten worden milieu- en natuurdoelstellingen alsmede andere beoordelingskaders afgeleid die voor de vergelijking van alternatieven en varianten zal worden gehanteerd.

<i>Europees en Rijksniveau</i>	<i>Provinciaal niveau</i>
Ruimtelijke Ordening en economie - Structuurschema Groene Ruimte; - Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra (Vinex); - Structuurschema Buisleidingen;	- Streekplan Noord- en Midden Limburg; - Provinciaal Economisch Beleidskader; - Basisakkoord Provincie Limburg; - Strategisch document ruimte voor glastuinbouw Zuidoost-Nederland; - Provinciaal Mobiliteitsplan. - Streekplanuitwerking leidingen; - Bosnota Limburg
Ecologie (flora, fauna, natuur) - Europese Richtlijn 92/43 EEG (Habitat); - Europese Vogelrichtlijn; - Structuurschema Groene Ruimte (1994) - Nationaal Milieubeleidsplan 3; - Natuurbeleidsplan (1990);	- Beleidsnota Natuur en Landschap (1995) - Streekplan Noord- en Midden Limburg;
Bodem, grond- en oppervlaktewater - Vierde Nota Waterhuishouding; - Waterrichtlijn	- Plan van Aanpak Verdroging '96-'98; - Evaluatie en Actualisering

De randvoorwaarden zoals deze uit de besluiten volgen dienen mede voor de formulering van toetsingscriteria voor de verschillende alternatieven.

Enkele relevante beleidsplannen en/of kaders worden hieronder beknopt weergegeven.

Nationaal Milieubeleidsplan 3 (Energie en Verkeer en vervoer)

In het NMP3 vraagt het Rijk om maatregelen ter bevordering van energiebesparing in de landbouw en in het bijzonder de glastuinbouw. Ook het ministerie van Economische Zaken vraagt om energiebesparingsbeleid (vervolgnota energiebesparing, 1993 en de Derde energienota, 1996). Het doel van het energiebeleid zoals neergelegd in de derde energienota is te komen tot een verbetering van de energie-efficiency met een derde en een aandeel van duurzame bronnen in het energieverbruik van 10% in 2020. EZ stelt dat binnen de agrarische sector de glastuinbouw wat betreft energiegebruik en besparingsmogelijkheden veruit het belangrijkste deel vormt. Een groot deel van het beleid richt zich daarom op deze sector. Dit heeft geresulteerd in de met de glastuinbouw afgesloten meerjarenafspraak-glastuinbouw (MJA-glastuinbouw). De MJA-glastuinbouw kent een efficiencydoelstelling van 23% in de periode 1989-2000 en een streefwaarde van 30%.

Het NMP3 is ook gericht op een verdere verandering in de vervoerwijzekeuze (meer vervoer per rail en binnenvaart, overslagpunten, intermodaal vervoer), om zo de voor het milieu schadelijke emissies te verminderen. Daartoe is verbetering nodig van de vestigingsmogelijkheden voor bedrijven in relatie tot rail, buis en water. Dit streven wordt gedeeld door het ministerie van verkeer en waterstaat.

Structuurschema Groene ruimte (SGR)

In het Structuurschema Groene Ruimte (SGR) is het sectorale beleid ten aanzien van het landelijke gebied geïntegreerd. Voor de SGR is in 1995 de PKB-procedure afgerond, waarbij sprake is van 'hard' beleid. In het SGR wordt onder andere aandacht besteed aan de glastuinbouw. Het beleid is gericht op het versterken van de nationale centra met internationale betekenis en de regionale centra met nationale betekenis.

Streekplan Noord- en Midden Limburg

Het provinciaal ruimtelijk beleid ten aanzien van glastuinbouw in Limburg is opgenomen in het Streekplan Noord- en Midden Limburg. Dit streekplan is vastgesteld in december 1994 en heeft een looptijd van tien jaar. In het streekplan zijn de volgende beleidslijnen opgenomen:

- de provincie hanteert een dubbele groei van de glastuinbouw ten opzichte van het landelijke gemiddelde als een beleidsmatige taakstelling;
- het bedrijfsleven is zelf primair verantwoordelijk voor de realisatie van glastuinbouwgebieden. Dat kan met ondersteuning van gemeenten in projectvestigingen;
- er zijn "centrumgebieden" met vestigingsmogelijkheden van onbeperkte maat;
- er zijn gebieden met normale bedrijfsontwikkeling en nieuw vestiging, tot een maat van 3 ha op de bouwkaal;
- er zijn gebieden met normale bedrijfsontwikkeling voor bestaande bedrijven echter zonder mogelijkheden voor nieuw vestiging;
- er zijn potentiële locaties voor projectvestigingen, waarbij de centrumgebieden Californië Belfeld, Meterikse veld en Panningen-Beringe het meest kansrijk worden geacht. Gelet op de lange ontwikkelingstijd van die potentiële projectvestigingen wordt voor de korte termijn de ontwikkeling van Siberië met 40 ha noodzakelijk gevonden.

Voor alle drie de categorieën (3, 4 en 5) geldt dat concrete bedrijfsontwikkelingen en vestiging op plaatselijk niveau dient te worden afgewogen, met inachtneming van in het streekplan aangegeven bebouwingsprincipes.

Bij het formuleren van het voornoemde beleid is uitgegaan van de toekomstige vraag naar ruimte door de glastuinbouw. Deze vraag is geraamd op basis van een speciaal daartoe door het Landbouweconomisch instituut uitgevoerd onderzoek. De vraag naar ruimte voor glastuinbouw in de toekomst (tot 2006) bestaat uit de volgende elementen:

- Uitbreiding op bestaande bedrijven: 240 ha;
- Nieuwe bedrijven uit Limburg: 130 ha;
- Nieuwe bedrijven van elders: 50-150 ha;
- Verplaatsing als gevolg van ontwikkelingen Venlo: 100 tot 150 ha;
- Verplaatsing als gevolg van stedelijke ontwikkelingen en ruimtegebruik op bestaande locaties: 100 ha.

De laatste vier elementen leiden, naast de uitbreiding op bestaande bedrijven, tot een maximale ruimtebehoefte ten behoeve van nieuwe locaties voor de streekplanperiode van 400 tot 550 ha.

De totale omvang van de geboden ruimte voor vestiging en uitbreiding van glastuinbouwbedrijven kent een ruime overdimensionering ten opzichte van de geraamde ruimtebehoefte voor de glastuinbouw. Alleen al de centrumgebieden omvatten een totaal gebied van 9000 ha. Deze overdimensionering is gewenst omdat in de praktijk niet elke hectare concreet beschikbaar zal zijn vanwege bestaande bebouwing, infrastructuur en benodigde ruimte voor inpassing van voorzieningen, groenstructuren etc.

De dimensionering van de aangewezen gebieden ten opzichte van de ruimtebehoefte is zodanig dat in Noord- en Midden-Limburg optimale ontwikkelingskansen en vestigingsmogelijkheden worden geboden aan de glastuinbouw.

Het streekplan gaat uit van een diversiteit in wensen ten aanzien van de concrete realisering van ontwikkelingsbehoefte middels vestiging. De individuele ondernemers in Noord- en Midden Limburg hebben vanuit het verleden een sterke voorkeur voor het op eigen initiatief verwerven en ontwikkelen van een vestigingslocatie (zelf grond kopen en nutsvoorzieningen regelen). Deze wijze van vestigen is mogelijk in alle gebieden waar volgens het streekplan vestiging is toegestaan.

Daarnaast is er een groep aan bedrijven die de voorkeur geeft aan het verwerven van een locatie die bouwrijp is en reeds is voorzien van nutsvoorzieningen en eventueel andere bijkomende voorzieningen. Dergelijke locaties worden aangeboden in projectvestigingen. Het streekplan geeft aan dat kansrijke locaties voor projectvestigingen met name te vinden zijn in de 9000ha die zijn aangewezen als centrumgebied. Het realiseren van dergelijke gebieden is volgens de provincie, conform het rijksbeleid, een verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven zelf, met ondersteuning van gemeenten. De provincie zal een actieve rol spelen indien het provinciaal beleid direct aanleiding is tot omvangrijke sanerings- of verplaatsingsacties.

Het gemeentelijk beleid ten aanzien van glastuinbouw

Het strategisch beleid ten aanzien van de glastuinbouw op gemeentelijk niveau is opgenomen in bestemmingsplannen. In grote lijnen zijn de actuele bestemmingsplannen buitengebied een aan de lokale omstandigheden aangepaste doorvertaling van het provinciale beleid. Dit houdt in dat er adequate uitbreidings- en vestigingsmogelijkheden zijn voor glastuinbouwbedrijven.

Beleidsmatig zijn er twee soorten ontwikkelingsmogelijkheden voor glastuinbouw in bestemmingsplannen: enerzijds uitbreidings- en of vestigingsmogelijkheden voor individuele bedrijven, anderzijds een gebiedsgerichte positieve (glas)tuinbouwbestemming. Een gebied met een positieve glastuinbouwbestemming kan vervolgens weer op verschillende manieren tot ontwikkeling worden gebracht. Het ene uiterste is het aan tuinders zelf over te laten om grond te verwerven en bv nutsvoorzieningen te regelen. Het andere uiterste is het realiseren van een projectvestiging door bijvoorbeeld een ontwikkelingsmaatschappij. Deze zorgt voor het verwerven van de gronden, het realiseren van de noodzakelijke infrastructuur, nutsvoorzieningen en

gezamenlijke voorzieningen. Vervolgens worden bouwrijpe kavels uitgegeven aan individuele bedrijven. Projectvestigingen kunnen onderling nogal verschillen wat betreft de hoogte van het collectieve niveau.

Al geruime tijd zijn er in diverse bestemmingsplannen in Noord-Limburg positieve glastuinbouwbestemmingen voor aaneengesloten gebieden opgenomen, waar tuinders op eigen initiatief locaties kunnen ontwikkelen. Voorbeelden hiervan zijn de gebieden Tuindorp (Bergen) en Meelderbroek (Belfeld). Het meest recente voorbeeld van een dergelijke positieve glastuinbouwbestemming is het gebied Californië in de gemeente Grubbenvorst. Op dit moment overweegt de gemeente deze locatie projectmatig te ontwikkelen.

In de gemeente Horst is een projectvestiging voor glastuinbouw gerealiseerd en recent afgerond. In de periode 1992-1998 is in dit gebied (Reindonk) circa 40 ha uitgegeven.

In de gemeente Maasbree is momenteel een projectvestiging (Siberië) in uitvoering op basis van een goedgekeurd bestemmingsplan met een omvang van circa 40 ha netto.

4.3 Te nemen besluiten

Mede op basis van het de m.e.r.-procedure zal in het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) aangegeven worden waar ruimte gereserveerd wordt voor projectmatige vestiging glastuinbouw. Het POL vervult hierbij de functie van het streekplan en vervangt het Streekplan Noord-, en Midden Limburg. Op gemeentelijk niveau zal de ruimtelijke reservering voor de projectmatige vestiging worden gevolgd door het (zo nodig) ontwikkelen van nieuwe bestemmingsplannen (en of andere WRO-procedures).

Overige besluiten zijn (afhankelijk van concrete situatie);

- Bouwvergunningen op grond van de woningenwet (WW);
- Aanlegvergunningen op grond van de wet op de ruimtelijke Ordening (WRO);
- Mogelijke onteigeningen op grond van de Onteigeningswet;
- Mogelijk aanpassen grenzen milieubeschermingsgebieden op grond van de Provinciale Milieuverordening (PMV);
- AmvB bedekte teelt (eisen uit Besluit tuinbouwbedrijven met bedekte teelt milieubeheer);
- Milieuvergunningen op grond van de Wet Milieubeheer (Wm);
- Toestemming Waterbeheerder op grond van de wet op de Waterhuishouding en de keur van het Waterschap;
- Lozingsbesluit op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO);
- Lozingsvergunning op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO);
- Vergunning op grond van de Grondwaterwet;
- Sloopvergunning op grond van de Woningwet.

5. De voorgenomen activiteit, alternatieven en varianten

5.1 Inleiding

Om te komen tot een zo goed mogelijke vergelijking en afweging van mogelijke alternatieven worden ook nieuwe gebieden aanvullend op de te onderzoeken drie gebieden (Siberië, Californië Maasbreeseweg) meegenomen. De aanpak in het MER betekent dat in eerste instantie alle potentiële, reële locatiealternatieven in Noord- en Midden Limburg in beeld gebracht worden. Deze potentiële locaties worden getoetst aan de hand van locatiecriteria. Vervolgens kunnen de meest veelbelovende alternatieven op inrichtingsniveau uitgewerkt worden met name met betrekking tot de milieueffecten.

5.2 De Alternatieven

Hoewel alle potentiële gebieden nog uit het MER zullen volgen zijn de volgende gebieden reeds op basis van het vigerende beleid als reëel aan te merken. Het betreft de gebieden Siberië gemeente Maasbree Californië gemeente Grubbenvorst, Maasbreeseweg gemeente Helden. Daarnaast worden natuurlijk ook het nulalternatief (geen uitbreidingen glastuinbouwlocaties) en het Meest Milieuvriendelijke Alternatief uitgewerkt. Bij het nulalternatief (het alternatief zonder nieuwe locaties voor projectvestigingen glastuinbouw) zal wel uitgegaan worden van reeds genomen overheidsbeslissingen (het autonome beleid). Een aantal locaties voor glastuinbouwvestigingen kan in deze situatie reeds (deels) gerealiseerd worden.

5.2.1 Alternatief Californië Grubbenvorst

Met het volstromen van het projectvestigingsgebied Reindonk in Horst zijn de mogelijkheden voor grootschalige nieuwvestigingen van glastuinbouwbedrijven in de gemeenten Grubbenvorst en Horst uitgeput. Beide gemeenten zijn daarom voornemens het gebied Californië te ontwikkelen. Daarbij hanteren zij een hoog ambitieniveau: Californië zal ontwikkeld worden tot een hoogwaardig projectvestigingsgebied voor de glastuinbouw.

De ontwikkeling van het project Californië zal in meerdere fasen opgepakt worden. Gedeputeerde Staten van Limburg hebben aan de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij aangegeven dat in 1999 van het gebied Californië netto ca 60 ha in ontwikkeling kan worden genomen. Dit gebied valt onder het vigerende bestemmingsplan en is gelegen tussen de Horsterweg, de Sevenumseweg en de gemeentegrens tussen Grubbenvorst en Horst. (zie ook kaart A op de volgende pagina, bij de vakken 2b en 2c) Aanvullende uitbreiding van deze locatie (100 -150 ha netto, afhankelijk van de resultaten van de marktverkenning), is onderwerp van deze MER-studie. Gedacht wordt aan uitbreiding van het gebied in Oostelijke richting in een gedeelte van het gebied tussen Horsterweg en A73 én in noordwestelijke richting op Horster grondgebied tot aan de Dijkereideweg.

Aangezien voor deze locatie geopteerd wordt voor projectvestiging, dient voor de aanleg van verschillende projectvestigingselementen in de genoemde eerste 60 ha, zoals nieuwe ontsluitingswegen, waterlossingen, bergingsvijvers, grote landschappelijke elementen (bos, windsingels, etc.) reeds rekening gehouden te worden met mogelijke bevindingen uit de marktverkenning, het MER en het POL.

5.2.2 Alternatief Siberië Maasbree

Bij de locatie Siberië van ca. 40 ha, zijn mogelijkheden voor aanvullend 40 ha te ontwikkelen ruimtelijk/procedureel afgewogen. In het MER zullen aanvullend hierop ca 120 ha (bruto) worden gezien. Deze uitbreiding is aangrenzend aan het bestaande terrein vanaf de A67 in zuid-westelijke richting. De aanvulling van ca 120 ha betreft een projectvestigingslocatie met name voor meer traditionele initiatieven en wordt voorzien in het najaar van 2000. (zie kaart A, de vakken 4a en 4b).

5.2.3 Alternatief Maasbreeseweg Helden

De locatie Maasbreeseweg gemeente Helden is nog niet planologisch geregeld maar kent wel de aanduiding zoekgebied voor glastuinbouw. Gemeente Helden is voornemens ca. 50 ha (netto) in te richten voor 9 á 10 bedrijven met een kavelflakte van 4 á 6 ha. (zie ook Kaart B. vak 1d en 2d).

5.2.4 Andere Alternatieven

Naast de genoemde locatiealternatieven wordt gezien welke aanvullende locaties verder uitgewerkt kunnen worden. Hierbij wordt uitgegaan van de reeds in het Streekplan Noord-, en Midden Limburg aangegeven centrum-gebieden voor glastuinbouw als zoekgebied voor potentiële locaties. Mogelijkheden en beperkingen van locaties binnen het zoekgebied worden mede beoordeeld op basis van nog uit te werken 'relevante' aspecten.

Deze relevante aspecten volgen uit:

- beleidsuitgangspunten van Rijk, Provincie en gemeenten ten aanzien van Glastuinbouw alsmede de actuele ontwikkelingen t.a.v. bedrijfsstructuur, duurzaamheid, collectieve voorzieningen en de afzetmarkt (mede volgend uit de marktverkenning en omschrijving nut/noodzaak);
- beleidsuitgangspunten t.a.v. de in beschouwing te nemen milieuaspecten (formuleren van eisen en randvoorwaarden);
- omgevingskenmerken met gebruikmaking van het Geografisch Informatiesysteem van Provincie Limburg.

In een eerste selectie zullen allereerst gebieden binnen de centrumgebieden glastuinbouw uitgesloten worden die zeker niet in aanmerking komen voor projectvestigingen of een ruime groei van bestaande glastuinbouwlocaties. Uitgegaan wordt van de selectie van maximaal twee aanvullende te onderzoeken locaties.

5.3. Inrichtingsvarianten

Naast de alternatieve locaties worden twee inrichtingsvarianten ontwikkeld die tevens dienen ter beoordeling van de locaties. Bij de inrichtingsvarianten kan gedacht worden aan een inrichtingsvariant met beperkte collectieve voorzieningen en een inrichtingsvariant met maximale collectieve voorzieningen.

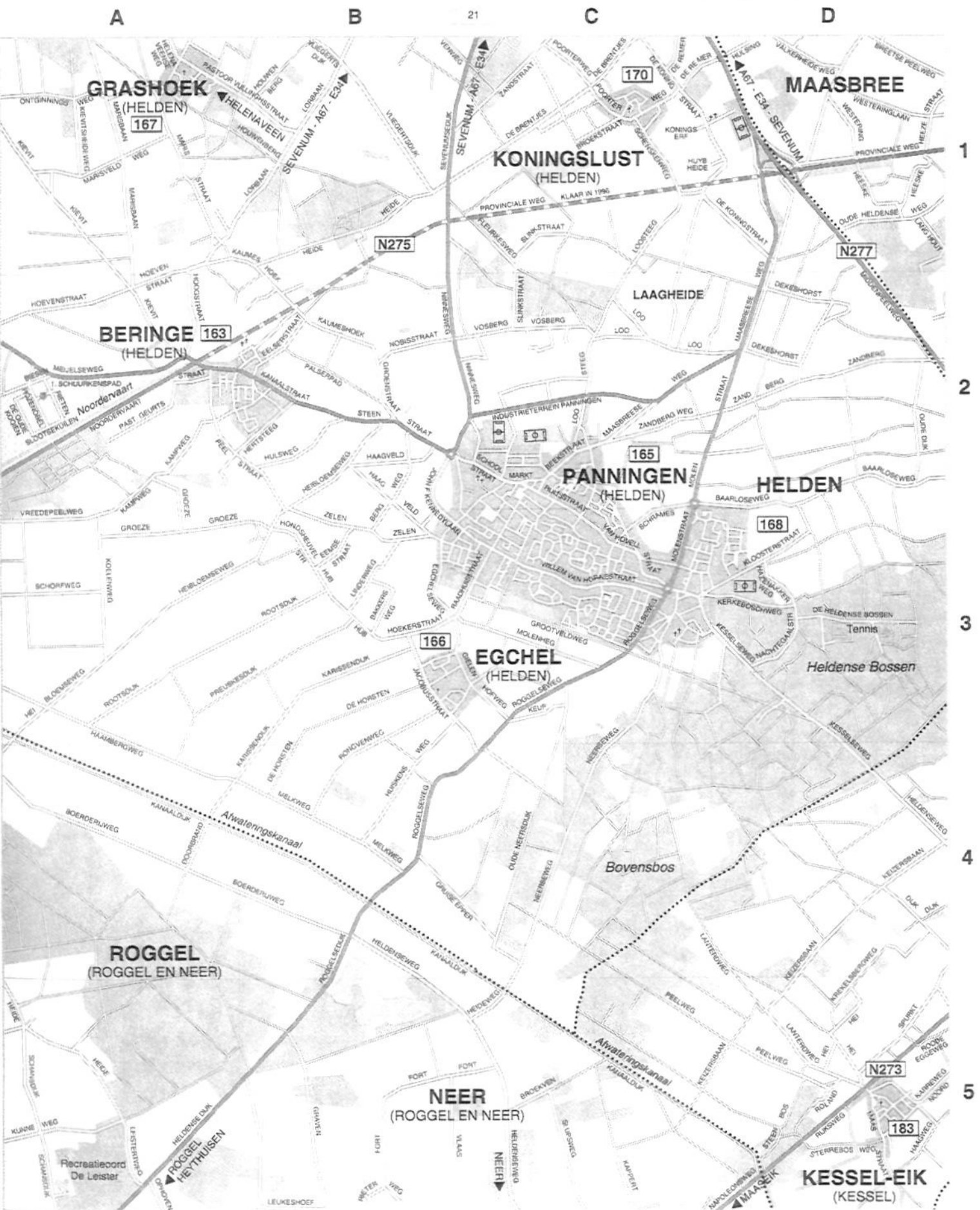
Bij collectieve voorzieningen/inrichtingsprincipes kan gedacht worden aan:

- energie en CO₂: opties voor duurzame energie en energiebesparing, toepassing van het concept van groene synthese warmtekracht: energievoorziening en afvalverwerking worden geïntegreerd;
- waterhuishouding: gietwatervoorzieningen, hemelwateropvang, riolering,

Kaart A

Kaart B

afvalwaterbehandeling, waterberging en waterzuivering combineren met functie natuur en recreatie;

- verkeer; mogelijkheden verkeersoverlast en/of onveilige situaties voorkomen;
- maatregelen ter voorkoming beperking lichthinder;
- maatregelen ter beperking afval en/of nuttig hergebruik.

Van belang is wat de aard, reikwijdte en onomkeerbaarheid van de effecten is en de mogelijkheden van mitigerende maatregelen. Bij mitigerende maatregelen valt onder andere te denken aan maatregelen om effecten van bestrijdingsmiddelen te voorkomen op water-, en luchtkwaliteit, of maatregelen ter voorkoming van hinder door assimilatieverlichting. De nadruk zal hierbij komen te liggen op effecten die tussen de inrichtingsvarianten verschillen. de manier waarop de milieueffecten zijn bepaald, moet worden toegelicht.

5.4 Meest Milieuvriendelijk alternatief

Op basis van de resultaten van de vergelijking zal het alternatief dat het beste scoort op de milieuaspecten aangewezen worden als Meest Milieuvriendelijk Alternatief (MMA). Hierbij wordt de huidige situatie en autonome ontwikkeling als referentieniveau gehanteerd. Aanvullend wordt bezien welke mogelijkheden aanwezig zijn ter verbetering van het MMA.

6. Verkenning milieueffecten

6.1 Inleiding

De te beschouwen milieueffecten zijn afhankelijk van de aard van de voorgenomen activiteit. Waar geen beïnvloeding wordt verwacht, kan een nadere beschouwing achterwege blijven.

Zowel bij de beschrijving van de huidige situatie en autonome ontwikkeling alsmede bij de *beoordeling van mogelijk optredende effecten zal aandacht besteed worden aan de aspecten: ruimtegebruik; landschap, archeologie en cultuurhistorie; flora, fauna en ecologie; bodem, grond-, en oppervlaktewater; verkeer en vervoer; lucht, geluid, licht; energie; en woon-, en leefmilieu.*

Deze aspecten zullen niet in dezelfde mate van detail behandeld worden. Gegeven de aard van het besluit waar het MER aan ten grondslag zal liggen – strategisch planniveau- zal de nadruk liggen op de effecten voor ruimtegebruik, logistiek, natuur, landschap en waterhuishouding. Daarnaast wordt een doorkijk gegeven naar mogelijkheden en wenselijkheden voor collectieve voorzieningen voor met name water-, energie-, en afvalbeheer en de benutting van CO₂.

6.2 Ruimtegebruik

In het studie- en plangebied komen verschillende bestemmingen voor. Het betreft onder andere landbouw, bedrijvigheid, wonen etc. Bij dit thema worden de effecten van het voornemen op deze *verschillende bestemmingen in beschouwing genomen, zoals het verlies aan areaal landbouwgrond of beïnvloeding van bestaande bedrijventerreinen.* (Zie ook kaartbijlage "Streekplan")

<i>Indicatoren</i>	<i>Toetsingscriteria</i>
Gevolgen voor bestaande bedrijvigheid	Verlies areaal landbouwgrond, doorsnijding kavelstructuren en bedrijfseenheden Beïnvloeding van bestaande of geplande bedrijventerreinen, bereikbaarheid;
Gevolgen voor woonbebouwing	Aantal te slopen woningen; Mate van beïnvloeding geplande uitbreidingen.
Gevolgen voor recreatie en toerisme	Doorsnijding van recreatieve bestemmingen en/of routes.
Doorsnijding kabels en leidingen	Aard, lengte van doorsnijding kabels en leidingen.

6.3 Landschap, archeologie en cultuurhistorie

In het MER zal duidelijk weergegeven worden wat de landschappelijke structuur van de gebieden is (bijvoorbeeld de visueel ruimtelijke kenmerken, verkavelingen, beplantingen, afzonderlijke elementen) en welke bekende en potentiële archeologische vindplaatsen en bouwkundige monumenten aanwezig zijn. Bij de waardebeoordeling wordt uitgegaan van bovenlokale waarderings.

Landschap

Bij het aspect landschap is de ontstaansgeschiedenis van belang, evenals de landschapstypen, structuur en schaal van het landschap, beeld dragers, cultuurhistorie en archeologie en aardkunde. Door de vestiging van een glastuinbouwgebied verandert het karakter van een agrarisch landschap geheel. Het landschap wordt zeer besloten en meer industrieel van karakter. Het effect van het glastuinbouwgebied wordt hierbij niet alleen door de vorm en karakter van de kassencomplexen bepaald, maar ook door de wijze van inrichten van het glastuinbouwgebied als geheel. Bij de inrichting kunnen de bestaande lijnen in het landschap zoveel mogelijk worden overgenomen.

Archeologie en cultuurhistorie

Het belangrijkste effect van nieuwe glastuinbouwgebieden op de cultuurhistorie is de verandering van het landschap, op de locatie zelf. Daarnaast treden op de directe omgeving effecten op, door mogelijk noodzakelijke verbreding van toegangswegen en wijzigingen van het uitzicht. Bestaande monumenten blijven aanwezig maar krijgen een geheel andere omgeving.

Aantasting van eventuele archeologische waarden kan worden voorkomen door voor de aanleg van het glastuinbouwgebied een (verkennend) archeologisch onderzoek uit te voeren op plaatsen met een hoge verwachtingswaarde. Het belang van een archeologisch onderzoek hangt echter ook af van de beoogde ingrepen ter plaatse. Archeologisch onderzoek is een aanvullende maatregel.

De huidige situatie wordt in het MER weergegeven d.m.v. de volgende kaarten:

- Landschapstructuur/ landschappelijke waarden;
 - Cultuurhistorische waarden;
 - Archeologische (verwachtings-)waarden;
 - Geomorfologische waarden
- (zie ook kaartbijlage "Archeologie en Cultuurhistorie")

Indicatoren	Toetsingscriteria
Landschappelijke waarden	Aantasting kenmerkende landschapselementen: Aantasting agrarisch cultuurlandschap Aantasting beekdallandschap Aantasting ruimtelijke structuren: - vorm en grootte van ruimten; - relaties en samenhang tussen ruimten; - visuele relaties; - schaaluiters (openheid, of kleinschalige structuren); - patronen en richtingen; - opvallende elementen; - schoonheid.
Archeologische (verwachtings) waarden	Aantasting gebieden met middelhoge tot hoge verwachtingswaarde (o.b.v. gegevens R.O.B.)
Cultuurhistorische waarden	Aantasting cultuurhistorische bebouwingselementen (rijks- en gemeentelijke monumenten, beschermde stad-/dorpsgezichten) Aantasting cultuurhistorische lijnelementen (waardevolle patronen)

6.4 Flora, fauna en ecologie

In het MER worden de ecologische systemen en relaties tussen habitats binnen het plangebied en leefgebieden buiten het plangebied beschreven. Duidelijk dient te worden wat de betekenis van de gebieden is voor de ecologische structuren. De ligging van natuurgebieden en de aanwezige flora en fauna (rode lijst soorten) worden in kaart gebracht. Bij de beschrijving van de effecten op de ecologische structuur, flora en fauna gaat het zowel om de mogelijke beïnvloeding van de bestaande waarden als de negatieve invloed op potentiële waarden in het plangebied.

Voor het behoud van natuurwaarden zal naast landschappelijke inpassing in het MER aandacht besteed worden aan mitigerende maatregelen. Bij aantasting of vernietiging van natuurwaarden zal in het MER tevens ingegaan worden op de benodigde compenserende maatregelen.

De huidige situatie wordt in het MER o.a. weergegeven d.m.v. de volgende kaarten:

- Provinciaal Ecologische Structuur (zie ook kaartbijlage "Provinciaal ecologische Structuur")
- Verspreidingkaart zoogdieren, herpetofauna en dagvlinders;
- Natuurdoeltypen kaart.

<i>Indicatoren</i>	<i>Toetsingscriteria</i>
Gevolgen voor flora en vegetatie	Ruimtebeslag op waardevolle vegetaties Kwalitatieve verslechtering waardevolle vegetaties door verzuring
Gevolgen voor fauna	Ingegaan dient te worden op het voorkomen van: - Rode lijst soorten; - soorten behorend tot Habitatrichtlijn; - soorten behorend tot EG-Vogelrichtlijn; - soorten behorend tot provinciale lijst beschermde diersoorten Indien dit het geval is, dient in beginsel een ander alternatief uitgewerkt te worden
Gevolgen voor ecologische structuur en ecosystemen	Ruimtebeslag ecologische verbindingzone Versnippering ecologische verbindingzone incl. populatie-effecten (kwalitatief); Ruimtebeslag op gebieden met zeldzame, kwetsbare biotopen, rekening houdend met vervangbaarheid, mate van oorspronkelijkheid/ongeschondenheid en samenhang met omliggende gebieden.
Verdroging/verzuring	Effecten op verdrogingsgevoelige vegetatietypen en leefgebieden van kwetsbare soorten

6.5 Bodem, grond- en oppervlaktewater

In het MER zal worden aangegeven welke emissies naar bodem en water door de glastuinbouw worden veroorzaakt. Deze emissies zijn onder meer afhankelijk van het teeltsysteem, het watermanagement en afvalverwijdering.

Het inrichten van een glastuinbouwgebied kan effecten hebben voor de kwaliteit en kwantiteit van het grond- en oppervlaktewater. De aanleg van de glastuinbouw kan noodzaken tot wijziging van het grondpeil, waardoor vernatting of verdroging dan wel kwelbeïnvloeding op kan treden. Aanleg van een glastuinbouwlocatie zal leiden tot ingrepen in de bodem en geomorfologie van het studiegebied. De ingrepen impliceren onder meer graafwerkzaamheden voor de aanleg van buisleidingen – waaronder mogelijk geïsoleerde leidingen voor toevoer van warm water of bv CO₂. De invloed van ingrepen met gevolgen voor de geomorfologie worden in het MER aangegeven. Speciale aandacht zal worden besteed aan de aanwezigheid van mogelijk te doorgraven slecht doorlatende lagen en de doorlatendheid van watervoerende systemen. Speciale aandacht zal ook worden geschonken aan beken en beeklopen, waarbij sprake kan zijn van karakteristieke patronen en bodemopbouw.

In het MER zal worden aangegeven welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn. Deze zullen vooral gericht zijn op de kans op verontreiniging door calamiteiten te beperken. Dit kan met preventieve maatregelen en maatregelen in de beheerssfeer (vergunningen).

Middels het uitgiftebeleid kan zoveel mogelijk rekening gehouden worden met de ligging van ecologisch gevoelige gebieden. Bedrijven waarbij de kans op verontreiniging het groots is, zullen zo ver mogelijk van dergelijke gebieden worden gesitueerd.

De huidige situatie wordt in het MER oa weergegeven d.m.v. de volgende kaarten:

- Watersystemen volgens Waterhuishoudingsplan;
 - Waterlopen volgens Waterhuishoudingsplan;
 - Watersysteemverkenningen volgens Waterhuishoudingsplan;
 - Wateronttrekkingen;
 - Grondwaterbeschermingsgebieden volgens Provinciale Milieuverordening.
- (zie ook kaartbijlage "Waterhuishouding").

<i>Indicatoren</i>	<i>Toetsingscriteria</i>
Gevolgen voor bodem en grondwater	Verstoring van het bodemprofiel, bodemopbouw en geomorfologie; Beïnvloeding kwaliteit bodem en grondwater; Beïnvloeding grondwaterstromen en -standen; Mate van verdoging, wijziging waterbalans; Verstoring van hydrologische relaties; (in relatie tot grondwaterfuncties zoals drinkwaterwinning, relaties met watergebonden natuur zie ook Ecologie en natuur); Risico's voor kwetsbare gebieden.
Gevolgen voor oppervlaktewater	Beïnvloeding oppervlaktewaterkwaliteit.

6.6 Verkeer en vervoer

In het MER zal aandacht geschonken worden aan het woon-, werkverkeer en de vrachtwagenbewegingen. Transportbewegingen stellen hoge eisen aan de ontsluitingsstructuur. In het MER worden de effecten van het voornemen op de belasting van het bestaande wegennet door vracht- en woon-werkverkeer beschreven, evenals de gevolgen hiervan voor de verkeersveiligheid en geluidsoverlast.

In het MER zullen mitigerende maatregelen ter beperking van de effecten van verkeer en vervoer worden beschreven. Deze hebben betrekking op het verminderen van de verkeersonveiligheid, de stimulering van milieuvriendelijke vervoerswijzen en het reduceren van de genereerde voertuigkilometers.

De ontsluitingsstructuur zal zodanig aangelegd dienen te worden dat de last van verkeer en vervoer beperkt blijft en de verkeersonveiligheid zo min mogelijk toeneemt. Voorts dienen de routes zo direct mogelijk te zijn om het aantal voertuigkilometers te beperken.

<i>Indicatoren</i>	<i>Toetsingscriteria</i>
Gevolgen voor Mobiliteit, bereikbaarheid, verkeersafwikkeling	Capaciteit en intensiteit / congestiekans Verkeerstoename in etmaalintensiteiten (vrachtverkeer, zakelijk verkeer, woon-werkverkeer)
Multimodaliteit (buizen/leidingen, rail, water)	Transportafstanden veilingen of modaliteiten; Toekomstige investeringen in modaliteiten.
Gevolgen voor verkeersveiligheid	Ongevallen (prognose)

6.7 Lucht, geluid, licht

Lucht

Mogelijkheden ter beperking van luchtverontreiniging worden in het MER slechts kwalitatief beschreven aangezien deze effecten middels de milieuvergunning worden opgepakt. Ten aanzien van emissies naar lucht wordt aangenomen dat alleen emissies ten gevolge van de energievoorziening en van verkeersbewegingen van en naar het glastuinbouwgebied relevant zijn in relatie tot de locatiekeuze. De overige emissies, zoals bv gewasbeschermingsmaatregelen, zullen onafhankelijk van de locatie in dezelfde mate toenemen, of zijn bij de glastuinbouw niet relevant (geur, stof). *Potentieel luchtverontreinigende bedrijven zullen wel zo ver mogelijk van gevoelige gebieden of woonlocaties worden geprojecteerd.*

Geluid

Ten aanzien van geluid dient opgemerkt te worden dat uit geluidberekeningen blijkt dat het realiseren van een glastuinbouwlocatie in het algemeen (onafhankelijk van de locatie) weinig invloed heeft op de ligging van de geluidcontouren ten opzichte van de situatie in geval van autonome ontwikkeling. Er wordt vanuit gegaan dat de glastuinbouw, zoals afgesproken in het Convenant Glastuinbouw en Milieu, zelf geen noemenswaardige geluidhinder veroorzaken. Dit wordt ondersteund door de afstand van 50 meter (voor de 50 dB(A)-contour die in "bedrijven en milieuzonering" gehanteerd wordt. Het aspect geluid zal derhalve slecht marginaal of alleen in relatie met verkeer en vervoer beschreven worden.

Licht

In het MER zullen de mogelijkheden ter beperking van lichtuitstoot worden bezien. Hierbij kan gedacht worden aan toepassing van assimilatiebelichting; de gevel en dek voorzien van afscherming of (zonwerings-, verduisterings-)doeken; beplantingen langs de kassen; of het aanbrengen van lichtschermen. Ten aanzien van dit aspect wordt vooral rekening gehouden met de uitstraling in horizontale richting. Extra maatregelen voor het beperken van uitstraling in verticale richting zal alleen bij het onderdeel Meest Milieuvriendelijke Alternatief worden beschreven.

<i>Indicatoren</i>	<i>Toetsingscriteria</i>
Lucht Emissies glastuinbouw	Kwalitatieve beschrijving gassen (zie ook energie) en bestrijdingsmiddelen
Emissies wegverkeer	Kwalitatieve beschrijving
Geluid Geluidbelasting wegverkeer	Contouren wegverkeerslawaaï, aantal gehinderden
Licht Lichthinder	Lichtemissie (horizontaal en verticaal), aantal gehinderden d.m.v. indicatieve contouren

6.8 Energie

De energiebehoefte voor de glastuinbouw is te verdelen in drie eenheden te weten: warmte, CO₂ en elektriciteit. De behoefte aan deze eenheden is niet constant in de tijd, maar varieert continue door verandering van het buitenklimaat. Daarnaast is de behoefte teeltafhankelijk.

Door de vorm en omvang van bedrijven en door de constructie van de kassen kan een substantiële verlaging van het energiegebruik gerealiseerd worden.

In het MER zullen de verschillende mogelijkheden om energie te besparen worden beschreven. Hierbij kan gedacht worden aan kleinschalige warmtekrachtkoppeling, grootschalige (per gebied) warmtekrachtkoppeling en (rest-)warmte en CO₂-levering vanuit de industrie.

<i>Indicatoren</i>	<i>Toetsingscriteria</i>
Warmte/electriciteit	Mogelijkheden warmte/krachtkoppeling - kleinschalig; - grootschalig.
CO ₂	Gasverbruik (m ³ /uur/ha, m ³ /jaar, CO ₂ /jaar) Mogelijkheden voor CO ₂ -levering

6.9 Woon- en leefmilieu

De effecten voor het woon- en leefmilieu worden in het MER opgebouwd uit effecten zoals die worden weergegeven voor "licht", "lucht", "verkeer en vervoer" etc. en de mate van hinder die hierdoor ontstaat op bestaande of geplande bebouwingen. Andere elementen die hierbij kwalitatief beschreven worden zijn: barrièrewerking, externe veiligheid en toerisme en recreatie.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat de belevingswaarden van woon-, en leefmilieu in het MER subjectief zullen zijn.

Kaartbijlagen:

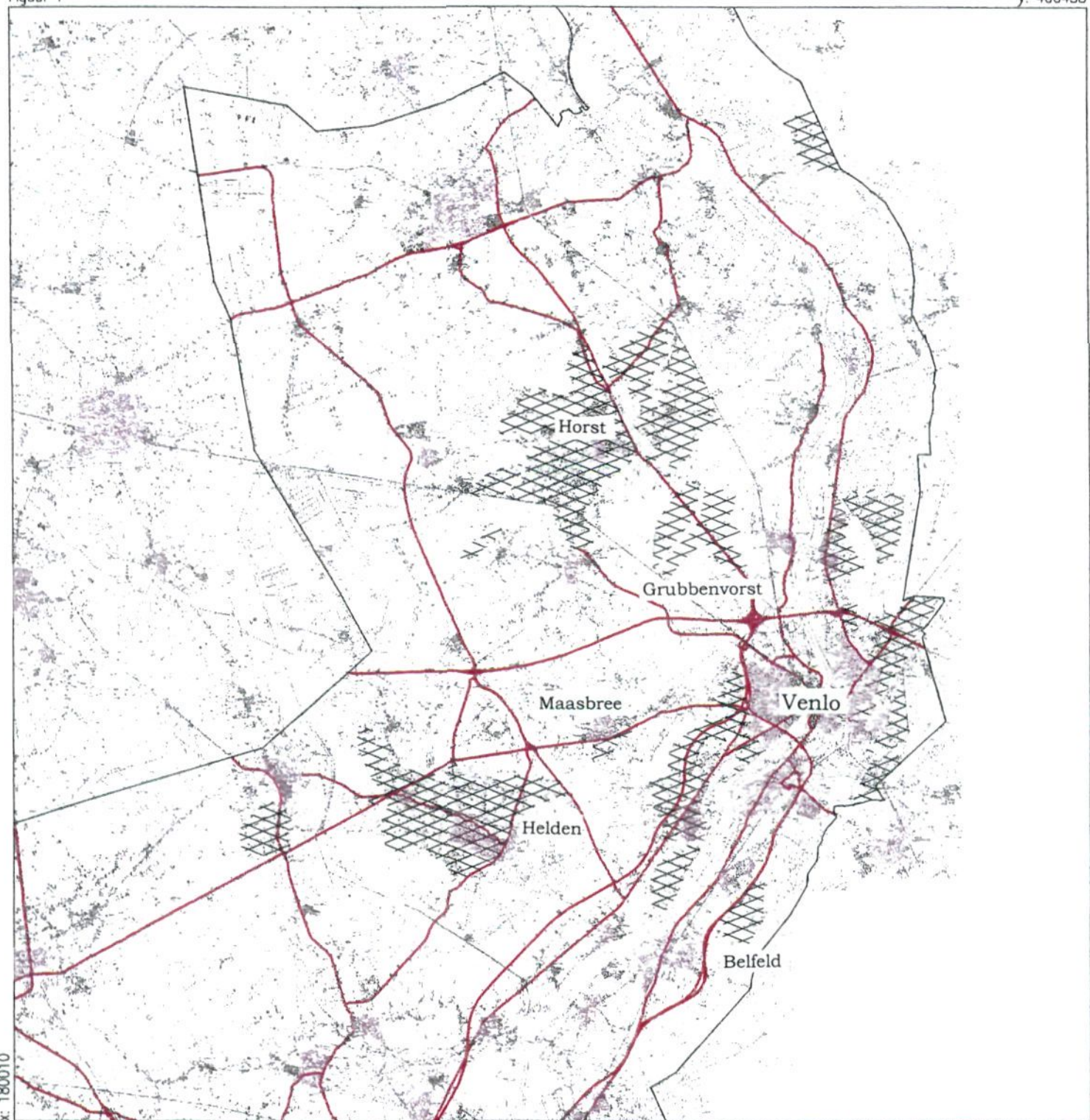
- Plangebied
- Streekplan
- Archeologie en cultuurhistorie
- Provinciaal Ecologische Structuur
- Waterhuishouding

Plangebied

Figuur 1

y: 400458

x: 218610

Legenda

- provinciegrens
- Centrumgebied glastuinbouw
- Wegen
- Topografische ondergrond

Status : Werkkaart

Provincie Limburg Geo-Informatie Staten 25-6-1999 Naam: [naam] Top ondergrond in Provincie Limburg	
schaal: 1:200000 3 km	

Streekplan

y: 401152

x: 218557

x: 181008

y: 362241

Legenda

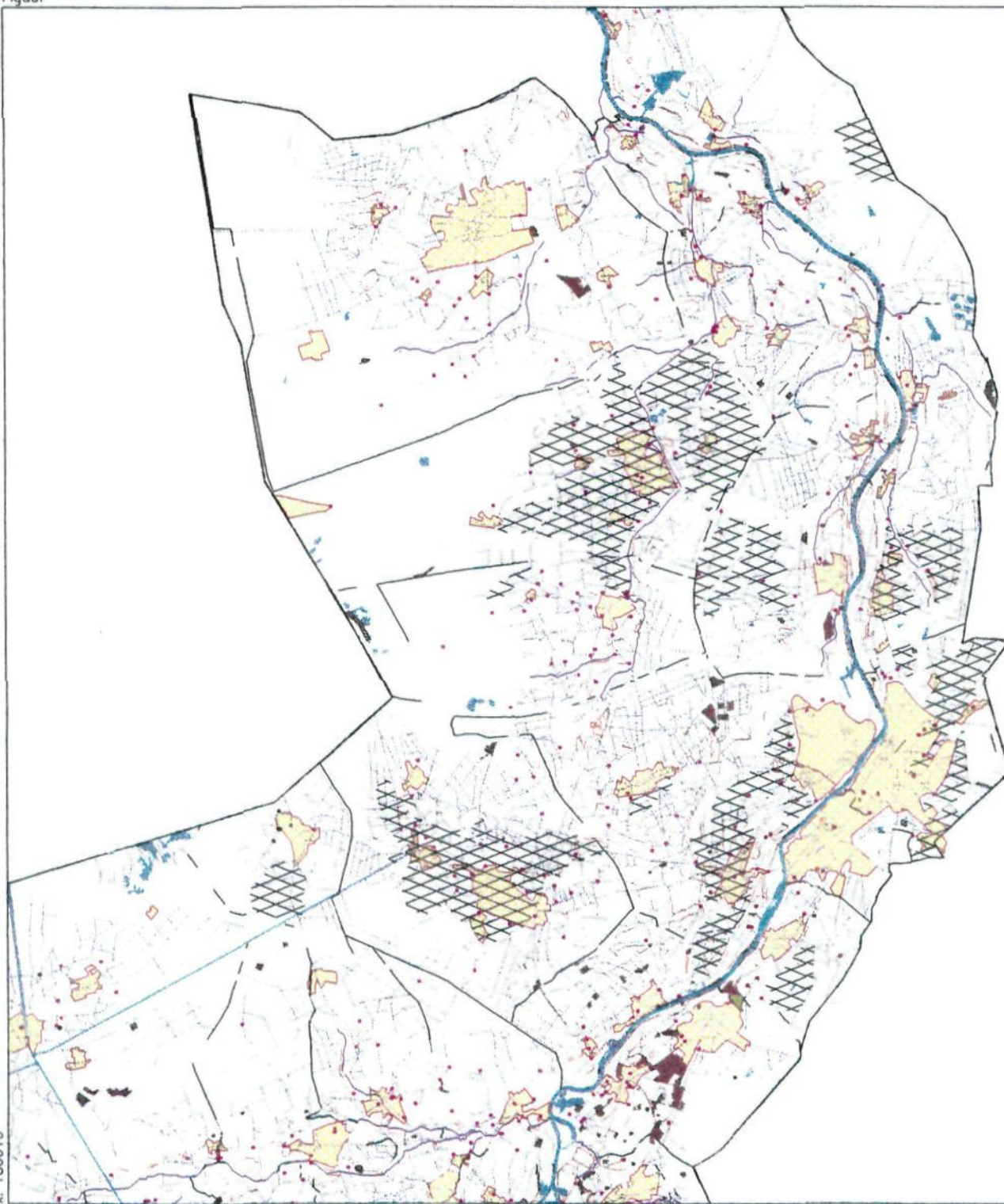
	provinciegrens		(inter)nationale weg, bestaand		Agrarisch geb. ruime bebouw
	Grens stedelijk gebied		regionale weg, bestaand		Natuurgeb. multifunctioneel bos
	Overig stedelijk gebied		Hoofdrailinfrastructuur		Ecologische ontwikkelingszone
	Bestaand stads- en dorpsgebied		Buisleidingstrook		Ecologische verbindingzone
	Bestaand bedrijventerrein		Agrarisch gebied weinig bebouw		Best. toeristisch-recre. voorzien
	Logistiekknoppunt Venlo		Agrarisch geb. gereguleer bebouw		Maas

Status : Werkkaart

Provincie Limburg
Geo-Informatie

Statum 25-8-1999
Recon. 10/01/2004

schaal: 1:194556
2 km

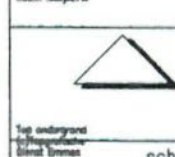
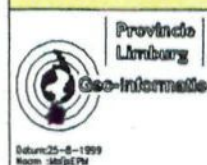
Legenda

- Kernen
- Provinciegrens
- Centrumgebied glastuinbouw
- Arch. Monumenten onbenoemd
- Maas
- Natuurlijke waterloop

- Oude aktergrens/heg
- Oude grens/vestingwerk
- oude weg
- Maas
- Beschermd stads/dorpsgezicht
- Schans

- Motte
- Molen
- Kasteel
- Dorpsplein
- Religie

Status : Werkkaart

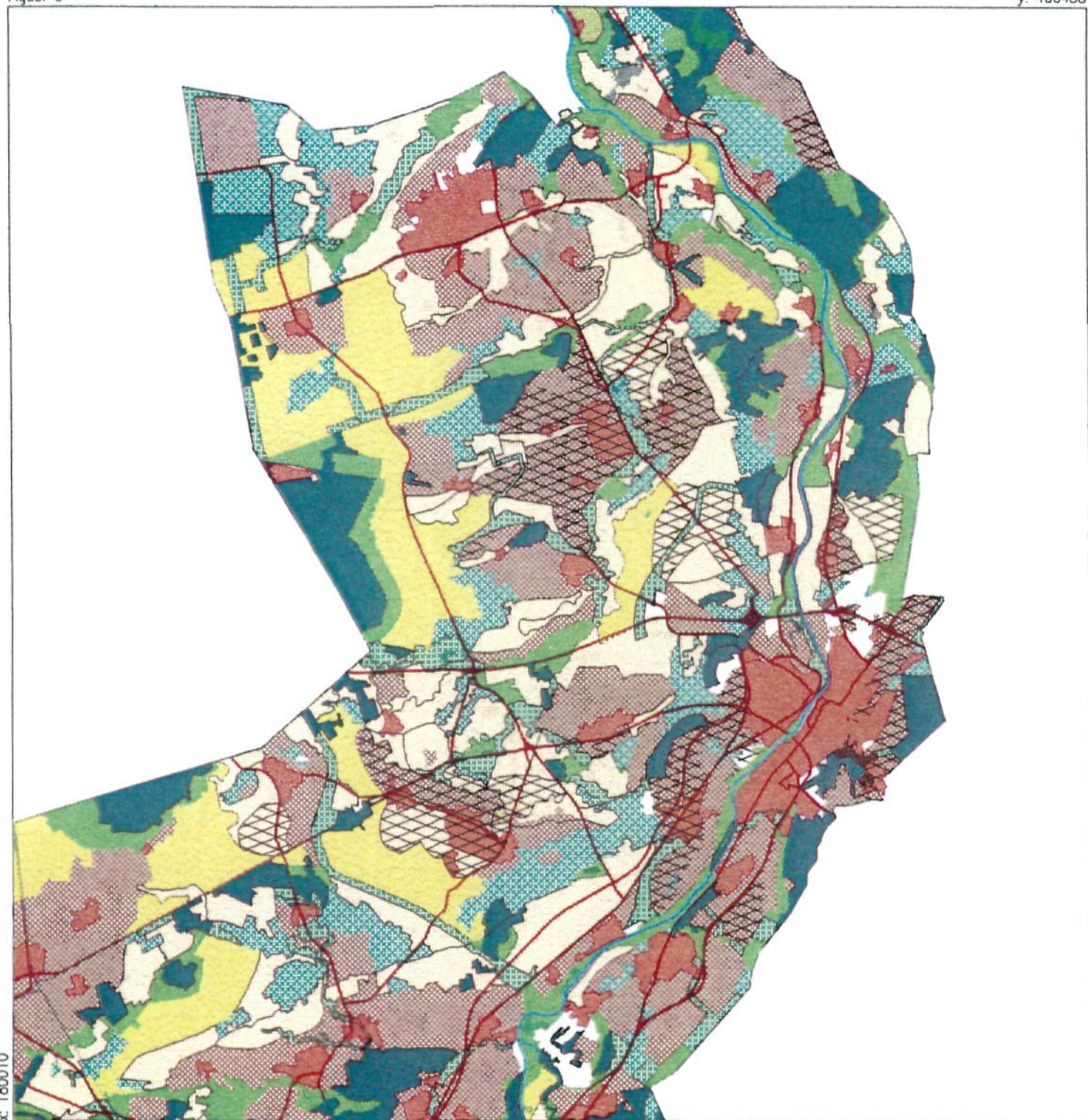

schaal: 1:200000
3 km

Provinciaal Ecologische Structuur

Figuur 6

y: 400458

x: 180010

y: 360458

Legenda

	Provinciegrens		natuurgebied
	Centrumgebied glastuinbouw		multifunctioneel bos
	Maas		landbouwgebied met aan openheid gebonden natuurwaarden
	Wegen		landbouwgebied met aan kleine landschapselementen gebonden natuurwaarden
	Kernen		ecologische verbindingzone
	landbouwgebied		ecologische ontwikkelingszone

Status : Werkkaart

Datum: 25-6-1999

Maak: MapInfo

Top ondergrond
Landschapsgedrag
Dienst Limburg

schaal: 1:200000
3 km

Waterhuishouding

Figuur

y: 400458

x: 218610

x: 180010

y: 360458

Legenda

	Kernen		Freatisch G.W.B
	Provinciegrens		Roerdalslenk
	Centrumgebied glastuinbouw		Grens Roerdalslenk
	intrekgebied		Maas
	Waterwingebied		
	Niet freatisch G.W.B		

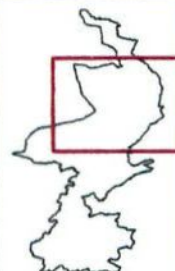
Status : Werkkaart

Deel van 25-8-1989
Naam: [naam]

Top ondergrond
Geografische
Dienst Eindhoven

schaal: 1:200000
3 km